



Tauw



Natuurtoets Witte Veen en Buurserzand- Horsterveen

Deelgebied BZ3

26 november 2019

Verantwoording

| | |
|--|--|
| Titel | Natuurtoets Witte Veen en Buurserzand-Horsterveen |
| Opdrachtgever | Provincie Overijssel |
| Projectleider | Vincent Wisgerhof |
| Auteur(s) | Jeroen Nagtegaal |
| Tweede lezer | Saskia Wijte – van der Pols |
| Uitvoering meet- en inspectiewerk | Jeroen Nagtegaal |
| Projectnummer | 1271180 |
| Aantal pagina's | 17 |
| Datum | 26 november 2019 |
| Handtekening | Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven. |

Colofon

Tauw bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com



Inhoud

| | | |
|-------|---|----|
| 1 | Inleiding | 4 |
| 1.1 | Doel | 4 |
| 1.2 | Wetgeving | 4 |
| 1.3 | Te beschouwen onderdelen Wnb | 4 |
| 1.4 | Werkwijze | 4 |
| 1.5 | Kwaliteit | 5 |
| 1.6 | Uitgangspunten | 5 |
| 2 | Situatie en beoogde ontwikkeling | 6 |
| 2.1 | Huidige situatie | 6 |
| 2.2 | Beoogde ontwikkeling | 8 |
| 3 | Soortenbescherming | 9 |
| 3.1 | Beschermingsregime en bepalingen | 9 |
| 3.2 | Vrijstellingen | 9 |
| 3.3 | Zorgplicht | 10 |
| 3.4 | Effecten | 10 |
| 3.4.1 | Flora | 11 |
| 3.4.2 | Grondgebonden zoogdieren | 11 |
| 3.4.3 | Vleermuizen | 11 |
| 3.4.4 | Broedvogels | 12 |
| 3.4.5 | Amfibieën | 12 |
| 3.4.6 | Reptielen | 12 |
| 3.4.7 | Vissen | 13 |
| 3.4.8 | Libellen, vlinders en overige ongewervelden | 13 |
| 3.4.9 | Rode lijstsoorten en algemene natuurwaarden | 13 |
| 4 | Conclusies en aanbevelingen | 14 |
| 5 | Literatuur | 16 |

Bijlage 1 Leefgebiedskaarten beschermde soorten



1 Inleiding

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over het doel van de toetsing, de relevante natuurwetgeving, de wijze van kwaliteitsborging en de te hanteren uitgangspunten voor toetsing.

1.1 Doel

In opdracht van Provincie Overijssel heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming voor het uitvoeren van natuurherstelmaatregelen in en nabij de Natura 2000-gebieden 'Buurserzand & Haaksbergerveen' en 'Witte Veen'. Een volledige achtergrond van het voornemen wordt verwezen naar het inrichtingsplan (Pratensis, 2019). De ontwikkeling kan alleen doorgaan als deze niet in strijd is met de natuurwetgeving, of als de benodigde vergunningen en/of ontheffingen kunnen worden verleend.

In de rapportage volgt het antwoord op de volgende vragen:

- Welke onderdelen van de Wet natuurbescherming (hierna te noemen Wnb) zijn van belang?
- In hoeverre is de beoogde ontwikkeling (mogelijk) strijdig met de Wnb?
- Zijn maatregelen en/of een ontheffing / vergunning nodig?
- Wat betekent dit voor de verdere planvorming en uitvoering?

1.2 Wetgeving

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (hierna te noemen "Wnb") in werking. De Wnb is het nieuwe wettelijke stelsel voor natuurbescherming en vervangt drie tot dan bestaande wetten, namelijk de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet.

Het beschermingsregime gaat uit van het "nee, tenzij-principe". Dit betekent dat de genoemde verbodsbepalingen in de Wnb voor bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden altijd gelden. Het afwijken hiervan is alleen onder voorwaarden toegestaan. Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Overijssel is het bevoegd gezag voor het verlenen van toestemming door middel van een vergunning, ontheffing of vrijstelling.

1.3 Te beschouwen onderdelen Wnb

Het is noodzakelijk om de ontwikkeling te toetsen aan soortenbescherming (vanwege de mogelijke aanwezigheid van flora en fauna). Een toetsing aan beschermde gebieden en houtopstanden is geen onderdeel van deze rapportage.

1.4 Werkwijze

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data (zie ook H5)
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
- Natuurkaart van Tauw (<https://www.tauw.nl/op-welk-terrein/ecologie/ecoviewer.html>)



- Voorgaand onderzoek (Ecogroen 2016)
- Een oriënterend veldbezoek op 29 en 30 juli 2019

Het doel van de literatuurstudie is om na te gaan welke beschermde soorten in of in de omgeving van het plangebied kunnen voorkomen. De ecooloog controleert tijdens het oriënterende veldbezoek of de locatie voldoet aan eisen die soorten aan hun leefomgeving stellen. Ook kijkt de ecooloog naar aanwijzingen van de aanwezigheid (zichtwaarnemingen en sporen van terreingebruik, zoals holen, uitwerpselen, haren, prooi- of voedselresten).

1.5 Kwaliteit

Voor soortenbescherming is een volledige garantie over de aan- of afwezigheid van soorten niet te geven. Door inzet van deskundige ecologen en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethodes wordt de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Mede in dit kader is Tauw aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, een samenwerkingsverband van adviesbureaus die ecologisch advies geven en ecologisch onderzoek verrichten.

1.6 Uitgangspunten

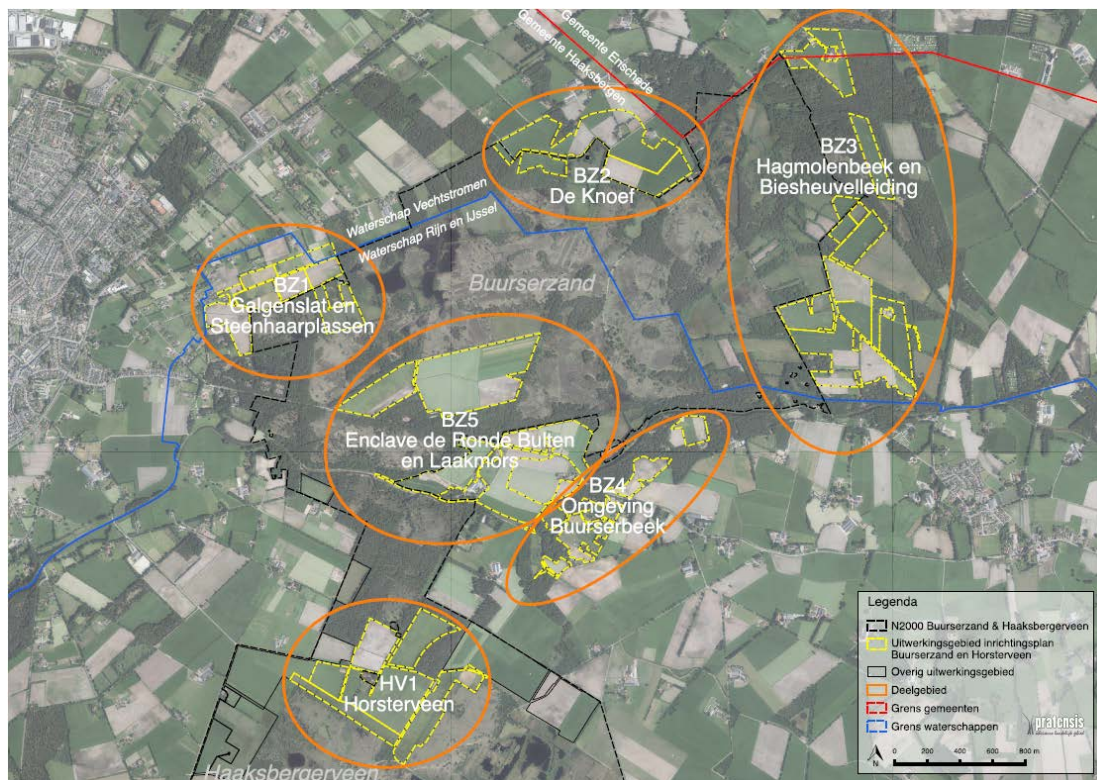
- Er wordt enkel getoetst aan de directe effecten als gevolg van de maatregelen. Indirecte effecten die kunnen optreden door bijvoorbeeld een verhoogde grondwaterstand zijn buiten beschouwing gelaten. Te denken valt hierbij aan het afsterven bomen met verblijfplaatsen van vleermuizen, grondgebonden zoogdieren en/of vogels met een jaarrond beschermde nestlocatie of het ongeschikt raken van (bos)percelen voor grondgebonden zoogdieren zoals das en grote bosmuis.
- Bij enkele watergangen kan het (gedeeltelijk) kappen van bomen mogelijk nodig zijn om de maatregelen uit te kunnen voeren. In de beoordeling zal daarom uitgegaan worden van kap van bomen. Mocht kap op de betreffende locaties niet aan de orde zijn, dan vervalt op die locaties de onderzoeks noodzaak voor de volgende soort(groep)en: eekhoorn, boomarter, vleermuizen en vogels met een jaarrond beschermde nestlocatie.

2 Situatie en beoogde ontwikkeling

Dit hoofdstuk bevat achtergrondinformatie over de huidige situatie, het voorgenomen plan en de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Huidige situatie

Figuur 2.1 toont de ligging van het plangebied. Het plangebied bestaat uit verschillende graslanden, natuurakkers, bosschages en watergangen. Als gevolg van de droge zomers in 2018 en 2019 waren de beken en watergangen allemaal zo goed als volledig opgedroogd. In en rondom het plangebied liggen op meerdere locatie poelen. De aanwezige graslanden zijn hoofdzakelijk in beheer als natuurlijk- en kruidenrijk grasland. De aanwezige bosschages bestaan zowel uit loof-, naald- als gemengd bos. In de directe omgeving van het plangebied zijn heidevelden en -veldjes gelegen. In figuur 2.2 is een sfeerimpressie van het gebied opgenomen.



Figuur 2.1 Ligging van het plangebied en de verschillende deelgebieden. Deelgebied BZ3 ligt in het oosten. (Bron: Pratensis, 2019)



Figuur 2.2 Impressie van het plangebied

2.2 Beoogde ontwikkeling

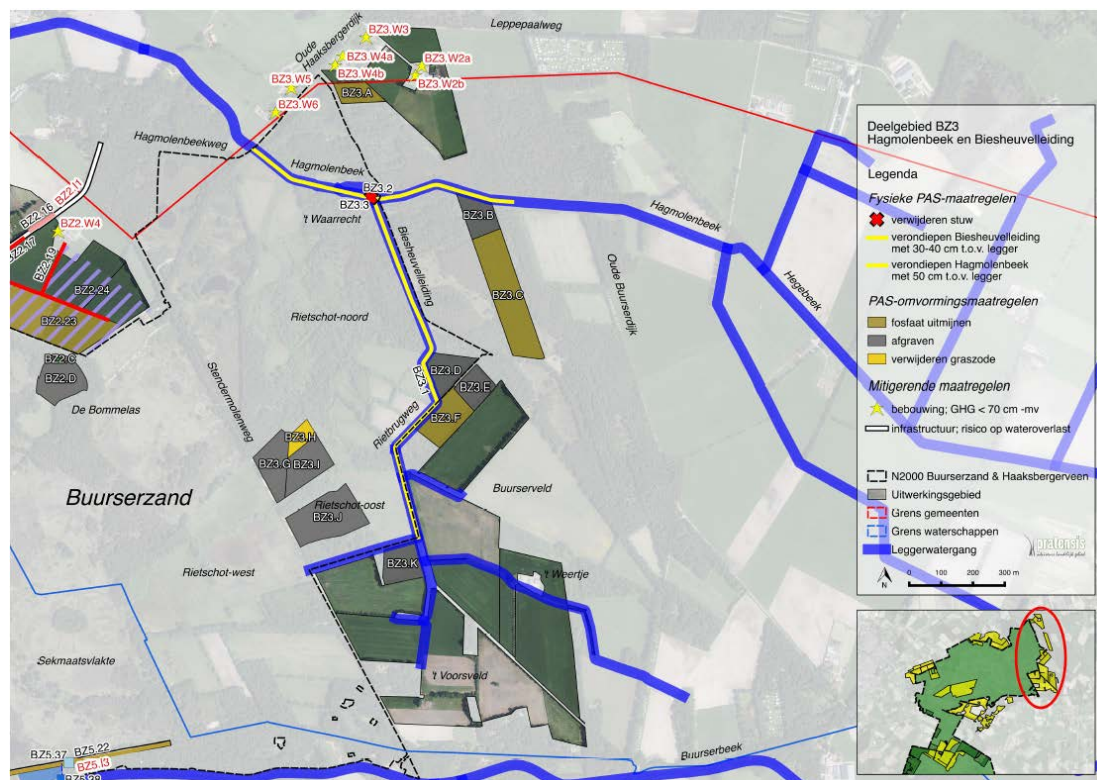
Het voornemen bestaat uit de uitvoering van verschillende natuurherstelmaatregelen. In dit deelgebied betreffen de maatregelen hoofdzakelijk:

- Het verondiepen van watergangen
- Het plaatselijk verwijderen van de bouwvoor van graslanden en akkers
- Het uitmijnen van verschillende (voormalig) agrarische percelen

Over een deel van de maatregelen is nog geen volledige zekerheid. Mogelijk blijven de akkers (maatregelen BZ3.B, BZ3.C, BZ3.G, BZ3.H en BZ3.I) deels behouden in de huidige staat.

Een beknopt overzicht van de maatregelen is opgenomen in figuur 2.3. Voor het volledige visuele en tekstuele overzicht van de maatregelen wordt verwezen naar het inrichtingsplan (Pratensis, 2019).

Aanvullend is het voornemen om een heidecorridor aan te leggen (niet op kaart) net ten noorden van de maatregelen BZ3.G, BZ3.H en BZ3.I.



Figuur 2.3 een overzicht van de te nemen maatregelen in deelgebied BZ3



3 Soortenbescherming

In dit hoofdstuk volgt antwoord op de vraag de beoogde activiteiten schade (kunnen) op beschermde flora en fauna tot gevolg hebben.

3.1 Beschermingsregime en bepalingen

Het onderdeel soortenbescherming onder de Wnb heeft bepalingen opgenomen voor de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten. Het gaat onder meer om soorten die in Nederland, maar ook in Europa in hun voortbestaan worden bedreigd. De Wnb kent drie beschermingsregimes:

- Vogels: Het gaat hier om alle inheemse vogels in hun natuurlijk verspreidingsgebied. Ze zijn beschermd via de vogelrichtlijn
- Dieren en planten: Het gaat hier om inheemse dieren en planten, die zijn beschermd via de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn
- Nationale soorten: Het gaat hier om soorten, die niet onder de reikwijdte van de Vogel- of Habitatrichtlijn vallen. Deze soorten zijn wel nationaal beschermd

Per beschermingsregime geldt een aantal verbodsbepalingen. Hier is ook een beschrijving opgenomen onder welke voorwaarden een bevoegd gezag ontheffing of vrijstelling kan verlenen. Tabel 3.1 is een samenvatting van de verbodsbepalingen. Ze voorzien in een bescherming van verblijfplaatsen, evenals de bescherming tegen versturende invloeden. Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel kan een ontheffing verlenen van de verboden als genoemd in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10.

3.2 Vrijstellingen

In de Wnb is een aantal algemene soorten amfibieën en zoogdieren beschermd onder de categorie "Nationale soorten", zoals gewone pad, bruine kikker en konijn. Provincie Overijssel heeft bevoegdheid om bij verordening deze soorten "vrij te stellen" van de ontheffingsplicht. Dit betekent dat geen ontheffing nodig is voor werken gericht op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling en beheer en onderhoud.

Vrijgestelde soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing. De volgende soorten zijn echter niet vrijgesteld en worden daarom wel meegenomen in deze rapportage. Het gaat dan om bunzing, wezel, hermelijn en egel. Daarnaast heeft de provincie Overijssel een aangepaste lijst van vogels met een jaarrond beschermde nestlocatie (Provincie Overijssel, 2019). De volgende soorten worden zodoende ook meegenomen bij onderliggend onderzoek: boerenzwaluw, bosuil, huiswaluw, raaf, torenvalk, zeearend en zwarte specht.



Tabel 3.1 Verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb

| | A | B | C | D | E |
|---|-------------------------|-----------------------------|------------------------------|-------------------------|--------------------------|
| Verbodsbepaling | Vogels Vrl | Dieren Hrl/ Bonn/Bern | Planten Hrl/ Bonn/Bern | Dieren (‘nationaal’) | Planten (‘nationaal’) |
| Dieren of planten: | | | | | |
| Doden of vangen | 3.1.1 | 3.5.1 | | 3.10.1.a | |
| Storen / verstoren | 3.1.4 (tenzij 3.1.5) | 3.5.2 | | | |
| Plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen | | | 3.5.5 | | 3.10.1.c |
| Onder zich hebben of vervoeren | 3.2.6 | 3.6.2 | 3.6.2 | | |
| Plaatsen: | | | | | |
| Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten | 3.1.2 | | | | |
| Beschadigen of vernielen voortplantingsplaatsen | | 3.5.4 | | 3.10.1.b (vaste vp) | |
| Beschadigen of vernielen rustplaatsen | 3.1.2 | 3.5.4 | | 3.10.1.b (vaste rp) | |
| Eieren: | | | | | |
| Vernielen (of -Vrl- beschadigen) | 3.1.2 | 3.5.3 | | | |
| Rapen | 3.1.3 | 3.5.3 | | | |
| Onder zich hebben | 3.1.3 | | | | |

Toelichting:

- Codes verwijzen naar wetsartikelen Wet natuurbescherming
- **Oranje** verbodsbepaling geldt alleen wanneer sprake is van opzet
- **Rood** verbodsbepaling geldt in alle gevallen, ook wanneer geen sprake is van opzet

3.3 Zorgplicht

De zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb) houdt in dat handelingen, die nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten achterwege worden gelaten. Als zich mogelijk negatieve effecten voordoen, dan treft de initiatiefnemer noodzakelijke maatregelen om die gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken / ongedaan te maken.

Het betreft alle in het wild levende dieren en planten. De zorgplicht dient onder meer als vangnet voor de bescherming van soorten waarvoor op grond van de Wnb geen specifiek verbod geldt. De zorgplicht is daarnaast van toepassing op beschermde gebieden.

3.4 Effecten

In de volgende paragrafen worden de verschillende relevante soort(groep)en behandeld. In de bijlage zijn per soort(groep) leefgebiedskaarten opgenomen. Deze kaarten zijn samengesteld op basis van het aanwezige biotoop en de voorgenomen maatregelen.



3.4.1 Flora

Op basis van de verschillende bronnen alsmede de NDFF worden geen beschermde soorten verwacht. Echter kan gelet op de soortenrijkdom van de akkers én de aanwezigheid van rode lijstsoorten. Door de omvang van de akkers en doordat de akkers reeds geoogst zijn, is een volledige inspectie niet mogelijk geweest. Op basis van informatie verstrekt door Natuurmonumenten (Annemieke Ouwehand, 5 september 2019) blijkt dat er recentelijk nooit sprake is geweest van het inbrengen van zaad of gebiedsvreemd maaisel. Het is desondanks niet uitgesloten dat in de andere akkers beschermde akkerplanten voorkomen. Het uitvoeren van nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde (akker)planten in de om te vormen en omliggende percelen is noodzakelijk.

3.4.2 Grondgebonden zoogdieren

Door de diversiteit en relatieve kleinschaligheid van het plangebied is het niet uitgesloten dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn van boomarter, bunzing, eekhoorn, egel, grote bosmuis, hermelijn en wezel. Bij de kap van bomen kunnen verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast. Het gaat hierbij om zowel de kap in het kader van de te realiseren heidecorridor als eventuele kap om de verschillende watergangen te kunnen verondiepen. De te verondiepen en te vergraven (droogvallende) watergangen kunnen daarnaast voor bunzing, egel, grote bosmuis, hermelijn en wezel verblijfplaatsen bevatten die door de werkzaamheden worden aangetast. De geschikte leefgebieden zijn per soort opgenomen in de kaarten in de bijlagen.

Doordat het niet uitgesloten is dat boomarter, bunzing, eekhoorn, egel, grote bosmuis, hermelijn, en/of wezel voorkomen binnen het plangebied en/of er verblijfplaatsen hebben is nader onderzoek noodzakelijk. Voorafgaand aan het nader onderzoek wordt een aanvullend veldbezoek in de bladrijke periode sterk aanbevolen.

3.4.3 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Er zijn drie typen leefgebied van vleermuizen te onderscheiden: verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Verblijfplaatsen bevinden zich, afhankelijk van de soort, in woningen, andere bouwwerken of in bomen. Foerageergebieden zijn groen- of waterstructuren zoals struweel, bomenrijen en watergangen. Vliegroutes worden gevormd door lijnvormige elementen zoals bomenrijen, randen van bebouwing en watergangen.

Binnen het plangebied is het niet uitgesloten dat er verblijfplaatsen aanwezig zijn in de te kappen bomen. Het gaat hierbij om zowel de kap in het kader van de te realiseren heidecorridor als eventuele kap om de verschillende watergangen te kunnen verondiepen. Het gaat dan om boombewonende vleermuizen als onder andere rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Ten tijde van de uitvoering van het veldwerk was niet exact bekend welke bomen gekapt gaan worden. Mede als gevolg hiervan en blad aan de bomen is het uitvoeren van een volledige inspectie niet mogelijk. Een aanvullende inspectie in de winter van de te kappen bomen naar de geschiktheid van verblijfplaatsen is daarom noodzakelijk.



Wat betreft foerageergebied en vliegroutes kunnen de in het plangebied aanwezige bosschages een functie vervullen. De veranderingen in het landschap zijn zeer beperkt. Er worden geen bomenrijen of grote oppervlaktes gekapt. Van de aantasting van vliegroutes of foerageergebied is geen sprake, nader onderzoek naar vliegroutes en foerageergebieden is niet nodig.

3.4.4 Broedvogels

Vogels met jaarrond beschermde nesten

De nesten van deze soorten zijn het hele jaar beschermd, evenals de functionele leefomgeving rondom het nest. Hoewel tijdens het veldbezoek geen nesten zijn aangetroffen, kan niet uitgesloten worden dat er in (of nabij) de te kappen bomen nesten aanwezig zijn met een jaarrond beschermde nestlocatie. Het uitvoeren van nader onderzoek is zodoende noodzakelijk.

Aanbevolen wordt om voorafgaand aan het nader onderzoek, in de bladrijke periode, een nestencheck uit te voeren om het nader onderzoek efficiënter uit te kunnen voeren. Vooral nog is de aanwezigheid van nestlocaties van bosuil, boomvalk, buizerd, havik, raaf, ransuil, sperwer, torenvalk, wespandief en zwarte specht niet volledig uitgesloten.

Tijdens het broedseizoen beschermde vogels

Vogels kunnen gedurende het gehele jaar tot broeden komen. Het is daarom zaak om hier voorafgaand aan het werk rekening mee te houden. De kans op een broedgeval is het grootst in de periode maart t/m juli (dit wordt wel gezien als het reguliere broedseizoen). Een (periodieke) controle op nesten van broedvogels is voorafgaand aan de werkzaamheden noodzakelijk om overtreding van de wet te voorkomen. Indien een broedgeval aanwezig is, dient een verstoringvrije zone te worden aangehouden, waarbinnen gedurende de periode van broeden niet wordt gewerkt. De breedte van deze zone dient door een ter zake kundige te worden bepaald.

3.4.5 Amfibieën

Tijdens het veldbezoek waren de meeste poelen en watergangen drooggevallen als gevolg van de droge zomers in 2018 en 2019. Dat maakt een volledige beoordeling lastiger. Voor deze soorten wordt dan ook mede uitgegaan van de bevindingen die gedaan zijn tijdens voorgaand onderzoek (Ecogroen, 2016).

Het is aannemelijk dat er voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van poelkikker en heikikker in de verschillende poelen (en watergangen). Beide soorten komen verspreid voor in de omgeving. Door het dempen van deze watergangen is er sprake van aantasting van potentieel voortplantingshabitat. Enkele (delen) van watergangen zijn op potentieel geschikt als voortplantingsbiotoop voor Poelkikker. Verschillende bosschages, bosranden en ruigtes kunnen daarnaast een functie vervullen als winterhabitat. Om vast te stellen of, en op welke wijze beide soorten gebruik maken van het plangebied is nader onderzoek noodzakelijk.

3.4.6 Reptielen

Op de verschillende velden met (natte en droge) heide in de omgeving is in ruime mate geschikt leefgebied aanwezig van levendbarende hagedis. Binnen dit deelgebied is het niet uitgesloten dat levendbarende hagedis voorkomt langs de randen van één perceel. Daarnaast kan er bij de kap



van bomen ten behoeve van de heidecorridor sprake zijn van aantasting van overwinteringshabitat. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek naar met name het terreingebruik van levendbarende hagedis is derhalve noodzakelijk.

3.4.7 Vissen

Op basis van de verschillende bronnen alsmede de NDFF worden geen beschermde soorten verwacht. Tijdens het locatiebezoek zijn evenmin beschermde soorten aangetroffen. Door het ontbreken van beschermde soorten zijn negatieve effecten op beschermde vissen uitgesloten zijn.

3.4.8 Libellen, vlinders en overige ongewervelden

Op basis van de verschillende bronnen alsmede de NDFF worden geen beschermde soorten verwacht. Tijdens het locatiebezoeken zijn evenmin beschermde soorten aangetroffen. Door het ontbreken van beschermde soorten zijn negatieve effecten op beschermde libellen, vlinders en overige ongewervelden uitgesloten zijn.

3.4.9 Rode lijstsoorten en algemene natuurwaarden

In het kader van de MER-beoordeling is het noodzakelijk dat ook bekeken wordt of er (mogelijk) negatieve effecten optreden voor rode lijstsoorten. Dit gaat met name om de soortgroepen hogere planten, zoogdieren, broedvogels, reptielen, amfibieën, vissen, dagvlinders, sprinkhanen en krekels, libellen (bron: Commissie voor de milieueffectrapportage 2014). De meeste rode lijstsoorten die voorkomen in of in de omgeving van het plangebied (bron: NDFF) leven in (natte) heide en veengebieden. Het gaat daarbij om onder andere heideblauwtje, heivlinder en jeneverbes. Door de vernattingsmaatregelen zal het bestaande leefgebied in kwaliteit toenemen. Daarnaast herbergen de verschillende natuurkokers bijzonder flora met onder andere korenbloem en slofhak. De soorten verliezen areaal als gevolg van de maatregelen. Daarnaast zijn er in de Biesheuvelleiding op meerdere locaties groeiplaatsen van dubbelloof, de groeiplaatsen van deze rode lijstsoort raken eveneens verloren bij de uitvoer van de maatregelen. Belangrijk is daarom dat de aanwezige natuurwaarden tijdens de uitvoeringsfase zoveel mogelijk worden ontzien, stand- en verblijfplaatsen van rode lijstsoorten dienen voor uitvoering te worden gemarkeerd en (zoveel mogelijk) ontzien bij de uitvoeringsfase. Daar waar behoud niet mogelijk is kan verplaatsen mogelijk een oplossing zijn.

Met betrekking tot de algemene natuurwaarden vormen de verschillende kruidenrijk begroeide watergangen een welkome afwisseling van de omliggende agrarische percelen. Tal van (algemene) vlindersoorten en andere insecten maken gebruik van de aanwezige bloemen. Daarnaast bieden de begroeide greppels voor tal van soorten dekking en migratiemogelijkheden. Met het verondiepen van watergangen wordt het leefgebied voor algemene soorten mogelijk tijdelijk minder geschikt.

4 Conclusies en aanbevelingen

In opdracht van Provincie Overijssel heeft Tauw onderzoek gedaan naar de consequenties van de Wet natuurbescherming voor het uitvoeren van natuurherstelmaatregelen. De toetsing omvat alleen het onderdeel soortenbescherming van de Wnb. In tabel 4.1 is aangegeven voor welke soort(groep)en aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afhankelijk van de resultaten van het nader onderzoek is het opstellen van een werkprotocol noodzakelijk, het aanvragen van ene ontheffing is in het kader van de dit voornemen niet noodzakelijk. Voor het onderdeel soortenbescherming geldt een vrijstelling bij de uitvoering van natuurherstelmaatregelen.

Over een deel van de maatregelen is nog geen volledige zekerheid. Mogelijk blijven de akkers (maatregelen BZ3.B, BZ3.C, BZ3.G, BZ3.H en BZ3.I) deels behouden in de huidige staat. Indien hier sprake van is, is ter plekke van de akkers geen nader onderzoek noodzakelijk.

In tabel 4.1 is een samenvatting opgenomen van de toetsing aan de soortenbescherming. In bijlage 1 zijn leefgebiedskaarten opgenomen. In enkele gevallen is het uitvoeren van nader onderzoek niet nodig. Dit is afhankelijk van de periodisering en uitvoeringswijze van de werkzaamheden én de actualiteit en beschikbaarheid van voldoende dekkende inventarisatiegegevens. Bij twijfels over de noodzaak tot nader onderzoek wordt geadviseerd nader onderzoek uit te voeren om te voorkomen dat tijdens de uitvoeringsfase er vertragingen optreedt. Deze nadere effectbeoordeling dient te gebeuren door een ecoloog.

Tabel 4.1 overzicht van soort(groep)en waarvoor nader onderzoek noodzakelijk is.

| Aanwezige soort(groep)en | Noodzaak voor nader onderzoek | Toelichting |
|---------------------------|-------------------------------|---|
| Flora | Nader onderzoek noodzakelijk | Mogelijk groeiplaatsen aanwezig van beschermde akkerplanten. |
| Grondgebonden zoogdieren | Nader onderzoek noodzakelijk | Mogelijke verblijfplaatsen aanwezig van boommarter, bunzing, eekhoorn, egel, grote bosmuis hermelijn en wezel. |
| Vleermuizen | Nader onderzoek noodzakelijk | Mogelijk verblijfplaatsen van diverse soorten aanwezig in te kappen bomen |
| Vogels (broedvogels) | Geen nader onderzoek nodig | Mits buiten het broedseizoen wordt gewerkt, anders een broedvogelcontrole noodzakelijk |
| Vogels jaarrond beschermd | Nader onderzoek noodzakelijk | Mogelijk nestlocaties aanwezig van bosuil, boomvalk, buizerd, havik, raaf, ransuil, sperwer, torenvalk, wespandief en zwarte specht |
| Amfibieën | Nader onderzoek noodzakelijk | Mogelijk voortplantings- en winterhabitat van heikikker en poelkikker aanwezig |
| Reptielen | Nader onderzoek noodzakelijk | Mogelijk voortplantings- en winterhabitat van levendbarende hagedis aanwezig |



| Aanwezige soort(groep)en | Noodzaak voor nader onderzoek | Toelichting |
|---|-------------------------------|----------------------------------|
| Vissen | Geen nader onderzoek nodig | Geen beschermde soorten aanwezig |
| Vlinders, libellen en overige ongewervelden | Geen nader onderzoek nodig | Geen beschermde soorten aanwezig |



5 Literatuur

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten beschermde soorten.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff & de Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland. Verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Broekhuizen S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters, J.C. Buys, 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Commissie voor de milieueffectrapportage 2014. Flora en fauna in m.e.r., Factsheet 36, 25 april 2014.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

van Dijk A.J. & Boele A. 2011. Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Dijkstra, K.B., Kalkman, V.J., Ketelaar, R., van der Wiede, M.J.T., 2002. De Nederlandse libellen (odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Ecogroen, 2016. Quickscan soortbescherming uitwerkingsgebieden N2000 Haaksbergen, BZ3. Inventarisatie en beoordeling in het kader van soortbescherming. Conceptrapportage. Projectcode 16-303. Datum 30 november 2016.

Herder J.E., A. van Diepenbeek & R.C.M. Creemers, 2013. Verspreidingsonderzoek reptielen en amfibieën 2013. Rapport 2013-010. Stichting RAVON, Nijmegen.

Pratensis, 2019. Inrichtingsplan Buurserzand & Horsterveen. Onderdeel van Natura 2000-gebied Buurserzand & Haaksbergerveen. Versie 4.1, datum 12 april 2019.

Provincie Overijssel, 2017. Omgevingsverordening Overijssel 2017. PRB, publicatienr. 1927.

Provincie Overijssel, 2019. Vierde wijziging Beleidsregel Natuur Overijssel7. PRB, publicatienr. 5102.



Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Vleermuisprotocol 2017.

Geraadpleegde internetwebsites:

www.floron.nl

www.libellennet.nl

www.ndff.nl

www.ravon.nl

www.sovon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlindernet.nl

www.zoogdiervereniging.nl



Bijlage 1

Leefgebiedskaarten beschermde soorten